

శ్రీః

శ్రీశంకరభగవత్పాదవిరచితా

సౌందర్యలహరీ

శ్రీః

శ్రీశంకరభగవత్పాదవిరచితా

సౌందర్యలహరీ

శ్లో॥ శివః శక్త్యా యుక్తో యది భవతి శక్తః ప్రభవితుం
న చేదేవం దేవో న ఖలు! కుశలః స్పన్దితుమపి ।
అతస్త్వామారాధ్యాం హరిహరవిరిఞ్చాదిభిరపి
ప్రణన్తుం స్తోతుం వా కథమకృతపుణ్యః ప్రభవతి ॥ 1

శ్లో॥ తనీయాంసం పాంసుం తవ చరణపఙ్కేరుహభవం
విరిఞ్చిస్సఞ్చిన్వన్ విరచయతి లోకానవికలమ్ ।
వహత్యేనం శౌరిః కథమపి సహస్రేణ శిరసాం
హరస్సంక్షుద్యై(భ్యై)నం భజతి భసితోద్ధూలనవిధిమ్ ॥ 2

శ్లో॥ అవిద్యానామన్తస్తిమిరమిహిరద్వీపనగరీ
జడానాం చైతన్య-స్తబక-మకరన్ద-స్రుతిఝరీ ।
దరిద్రాణాం చిన్తామణిగుణనికా జన్మజలధౌ
నిమగ్నానాం దంష్ట్రా మురరిపు-వరాహస్య భవతీ(తి) ॥ 3

శ్లో॥ త్వదన్యః పాణిభ్యామభయవరదో దైవతగణ-
స్త్వమేకా నైవాసి ప్రకటితవరాభీత్యభినయా ।
భయాత్ త్రాతుం దాతుం ఫలమపి చ వాఞ్ఛాసమధికం
శరణ్యే! లోకానాం తవ హి చరణావేవ నిపుణౌ ॥ 4

శ్లో॥ హరిస్త్వామారాధ్య ప్రణతజనసౌభాగ్యజననీం
పురా నారీ భూత్వా పురరిపుమపి క్షోభమనయత్ ।
స్మరోఽపి త్వాం నత్వా రతినయనలేహ్యేన వపుషా
మునీనామప్యన్తః ప్రభవతి హి మోహాయ మహతామ్ ॥ 5

శ్లో॥ ధనుః పౌష్పం మౌర్వీ మధుకరమయీ పఞ్చ విశిఖా(ః)
వసన్తస్సామన్తో మలయమరుదాయోధనరథః ।
తథాప్యేకస్సర్వం హిమగిరిసుతే! కామపి కృపా-
మపాఙ్గాత్తే లబ్ధ్వా జగదిదమనఙ్గో విజయతే ॥ 6

శ్లో॥ క్వణత్కాఞ్చీదామా కరికలభకుమ్భస్తననతా
పరిక్షీణా మధ్యే పరిణతశరచ్చన్ద్రవదనా ।
ధనుర్బాణాన్ పాశం సృణిమపి దధానా కరతలైః
పురస్తాదాస్తాం నః పురమథితురాహోపురుషికా ॥ 7

శ్లో॥ సుధాసిన్ధోర్మధ్యే సురవిటపివాటీపరివృతే
మణిద్వీపే నీపోపవనవతి చిన్తామణిగృహే ।
శివాకారే మఞ్చే పరమశివపర్యఙ్కనిలయాం
భజన్తి త్వాం ధన్యాః కతిచన చిదానన్దలహరీమ్ ॥ 8

శ్లో॥ మహీం మూలాధారే కమపి మణిపూరే హుతవహం
స్థితం స్వాధిష్ఠానే హృది మరుతమాకాశముపరి ।
మనోఽపి భ్రూమధ్యే సకలమపి భిత్త్వా కులపథం
సహస్రారే పద్మే సహ రహసి పత్యా విహరసే ॥ 9

శ్లో॥ సుధాధారాసారైశ్చరణయుగలాన్తర్విగలితైః
ప్రపఞ్చం సిఞ్చన్తీ పునరపి రసామ్నాయమహసః ।
అవాప్య స్వాం భూమిం భుజగనిభమధ్యుష్టవలయం
స్వమాత్మానం కృత్వా స్వపిషి కులకుణ్డే కుహరిణి ॥ 10

శ్లో॥ చతుర్భిశ్శ్రీకణ్ఠైః శివయువతిభిః పఞ్చభిరపి
ప్రభిన్నాభిః శమ్భోర్నవభిరపి మూలప్రకృతిభిః ।
చతుశ్చత్వారింశద్వసుదలకలాశ్రత్రివలయ-
త్రిరేఖాభిస్సార్ధం తవ శరణకోణాః పరిణతాః ॥ 11

శ్లో॥ త్వదీయం సౌన్దర్యం తుహినగిరికన్యే! తులయితుం
కవీన్ద్రాః కల్పన్తే కథమపి విరిఞ్చిప్రభృతయః ।
యదాలోకౌత్సుక్యాదమరలలనా యాన్తి మనసా
తపోభిర్దుష్ప్రాపామపి గిరిశసాయుజ్యపదవీమ్ ॥ 12

శ్లో॥ నరం వర్షీయాంసం నయనవిరసం నర్మసు జడం
తవాపాఙ్గాలోకే పతితమనుధావన్తి శతశః ।
గలద్వేణీబన్ధాః కుచకలశవిస్రస్తసిచయా
హఠాత్ త్రుట్యత్కాఞ్చ్యో విగలితదుకూలా యువతయః ॥ 13

శ్లో॥ క్షితౌ షట్పఞ్చాశద్ ద్విసమధికపఞ్చాశదుదకే
హుతాశే ద్వాషష్టిశ్చతురధికపఞ్చాశదనిలే ।
దివి ద్విష్షట్త్రింశన్మనసి చ చతుష్షష్టిరితి యే
మయూఖాస్తేషామప్యుపరి తవ పాదామ్బుజయుగమ్ ॥ 14

శ్లో॥ శరజ్జ్యోత్స్నాశుద్ధాం శశియుతజటాజూటమకుటాం
వరత్రాసత్రాణస్ఫటికఘటికాపుస్తకకరామ్ ।
సకృన్న త్వా నత్వా కథమివ సతాం సన్నిదధతే
మధుక్షీరద్రాక్షామధురిమధురీణా(ః) భణితయః (ఫణితయః) ॥ 15

శ్లో॥ కవీన్ద్రాణాం చేతఃకమలవనబాలాతపరుచిం
భజన్తే యే సన్తః కతిచిదరుణామేవ భవతీమ్ ।
విరిఞ్చిప్రేయస్యాస్తరుణతరశృఙ్గారలహరీ-
గభీరాభిర్వాగ్భిర్విదధతి సతాం రఞ్జనమమీ ॥ 16

శ్లో॥ సవిత్రీభిర్వాచాం శశిమణిశిలాభఙ్గరుచిభి-
ర్వశిన్యాద్యాభిస్త్వాం సహ జనని! సఞ్చిన్తయతి యః ।
స కర్తా కావ్యానాం భవతి మహతాం భఙ్గిరుచిభి-
ర్వచోభిర్వాగ్దేవీవదనకమలామోదమధురైః ॥ 17

శ్లో॥ తనుచ్ఛాయాభిస్తే తరుణతరణిశ్రీసరణిభి-
ర్దివం సర్వాముర్వీమరుణిమనిమగ్నాం స్మరతి యః ।
భవన్త్యస్య త్రస్యద్వనహరిణశాలీననయనా-
స్సహోర్వశ్యా వశ్యాః కతి కతి న గీర్వాణగణికాః ॥ 18

శ్లో॥ ముఖం బిన్దుం కృత్వా కుచయుగమధస్తస్య తదధో
హరార్ధం ధ్యాయేద్యో హరమహిషి! తే మన్మథకలామ్ ।
స సద్యస్సంక్షోభం నయతి వనితా ఇత్యతిలఘు
త్రిలోకీమప్యాశు భ్రమయతి రవీన్దుస్తనయుగామ్ ॥ 19

శ్లో॥ కిరన్తీమఙ్గేభ్యః కిరణనికురమ్బామృతరసం
హృది త్వామాధత్తే హిమకరశిలామూర్తిమివ యః ।
స సర్పాణాం దర్పం శమయతి శకున్తాధిప ఇవ
జ్వరప్లుష్టాన్ దృష్ట్యా సుఖయతి సుధాధారసిరయా ॥ 20

శ్లో॥ తటిల్లేఖాతన్వీం తపనశశివైశ్వానరమయీం
నిషణ్ణాం షణ్ణామప్యుపరి కమలానాం తవ కలామ్ ।
మహాపద్మాటవ్యాం మృదితమలమాయేన మనసా
మహాన్తః పశ్యన్తో దధతి పరమాహ్లాదలహరీమ్ ॥ 21

శ్లో॥ భవాని! త్వం దాసే మయి వితర దృష్టిం సకరుణా-
మితి స్తోతుం వాఞ్ఛన్ కథయతి భవాని! త్వమితి యః ।
తదైవ త్వం తస్మై దిశసి నిజసాయుజ్యపదవీం
ముకున్దబ్రహ్మేన్ద్రస్ఫుటమకుటనీరాజితపదామ్ ॥ 22

శ్లో॥ త్వయా హృత్వా వామం వపురపరితృప్తేన మనసా
శరీరార్ధం శమ్భోరపరమపి శఙ్కే హృతమభూత్ ।
యదేతత్త్వద్రూపం సకలమరుణాభం త్రిణయనం
కుచాభ్యామానమ్రం కుటిలశశిచూడాలమకుటమ్ ॥ 23

శ్లో॥ జగత్సూతే ధాతా హరిరవతి రుద్రః క్షపయతే
తిరస్కుర్వన్నేతత్స్వమపి వపురీశస్తిరయతి ।
సదాపూర్వః సర్వం తదిదమనుగృహ్ణాతి చ శివ-
స్తవాజ్ఞామాలమ్బ్య క్షణచలితయోర్భ్రూలతికయోః ॥ 24

శ్లో॥ త్రయాణాం దేవానాం త్రిగుణజనితానాం తవ శివే!
భవేత్ పూజా పూజా తవ చరణయోర్యా విరచితా ।
తథాహి త్వత్పాదోద్వహనమణిపీఠస్య నికటే
స్థితా హ్యేతే శశ్వన్ముకులితకరోత్తంసమకుటాః ॥ 25

శ్లో॥ విరిఞ్చిః పఞ్చత్వం వ్రజతి హరిరాప్నోతి విరతిం
వినాశం కీనాశో భజతి ధనదో యాతి నిధనమ్ ।
వితన్ద్రీ మాహేన్ద్రీ వితతిరపి సంమీలితదృశా
మహాసంహారేఽస్మిన్ విహరతి సతి త్వత్పతిరసౌ ॥ 26

శ్లో॥ జపో జల్పః శిల్పం సకలమపి ముద్రావిరచనా
గతిః ప్రాదక్షిణ్యక్రమణమశనాద్యాహుతివిధిః ।
ప్రణామస్సంవేశస్సుఖమఖిలమాత్మార్పణదృశా
సపర్యాపర్యాయస్తవ భవతు యన్మే విలసితమ్ ॥ 27

శ్లో॥ సుధామప్యాస్వాద్య ప్రతిభయజరామృత్యుహరిణీం
విపద్యన్తే విశ్వే విధిశతమఖాద్యా దివిషదః ।
కరాలం యత్క్ష్వేలం కబలితవతః కాలకలనా
న శమ్భోస్తన్మూలం తవ జనని! తాటఙ్కమహిమా ॥ 28

శ్లో॥ కిరీటం వైరిఞ్చం పరిహర పురః కైటభభిదః
కఠోరే కోటీరే స్ఖలసి జహి జమ్భారిమకుటమ్ ।
ప్రణమ్రేష్వేతేషు ప్రసభముపయాతస్య భవనం
భవస్యాభ్యుత్థానే తవ పరిజనోక్తిర్విజయతే ॥ 29

శ్లో॥ స్వదేహోద్భూతాభిర్ఘృణిభిరణిమాద్యాభిరభితో
నిషేవ్యే నిత్యే! త్వామహమితి సదా భావయతి యః ।
కిమాశ్చర్యం తస్య త్రిణయనసమృద్ధిం తృణయతో
మహాసంవర్తాగ్నిర్విరచయతి నీరాజనవిధిమ్ ॥ 30

శ్లో॥ చతుష్షష్ట్యా తన్త్రైః సకలమతిసన్ధాయ భువనం
స్థితస్తత్తత్సిద్ధిప్రసవపరతన్త్రైః పశుపతిః ।
పునస్త్వన్నిర్బన్ధాదఖిలపురుషార్థైకఘటనా
స్వతన్త్రం తే తన్త్రం క్షితితలమవాతీతరదిదమ్ ॥ 31

శ్లో॥ శివః శక్తిః కామః క్షితిరథ రవిః శీతకిరణ-
స్స్మరో హంసః శక్రస్తదను చ పరామారహరయః ।
అమీ హృల్లేఖాభిస్తిసృభిరవసానేషు ఘటితా(ః)
భజన్తే వర్ణాస్తే తవ జనని! నామావయవతామ్ ॥ 32

శ్లో॥ స్మరం యోనిం లక్ష్మీం త్రితయమిదమాదౌ తవ మనో-
ర్నిధాయైకే నిత్యే! నిరవధిమహాభోగరసికాః ।
భజన్తి త్వాం చిన్తామణిగుణనిబద్ధాక్షవలయా-
శ్శివాగ్నౌ జుహ్వన్తః సురభిఘృతధారాహుతిశతైః ॥ 33

శ్లో॥ శరీరం త్వం శమ్భోశ్శశిమిహిరవక్షోరుహయుగం
తవాత్మానం మన్యే భగవతి! నవాత్మానమనఘమ్ ।
అతశ్శేషశ్శేషీత్యయముభయసాధారణతయా
స్థితస్సమ్బన్ధో వాం సమరసపరానన్దపరయోః ॥ 34

శ్లో॥ మనస్త్వం వ్యోమ త్వం మరుదసి మరుత్సారథిరసి
త్వమాపస్త్వం భూమిస్త్వయి పరిణతాయాం న హి పరమ్ ।
త్వమేవ స్వాత్మానం పరిణమయితుం విశ్వవపుషా
చిదానన్దాకారం శివయువతి! భావేన బిభృషే ॥ **35**

శ్లో॥ తవాజ్ఞాచక్రస్థం తపనశశికోటిద్యుతిధరం
పరం శమ్భుం వన్దే పరిమిలితపార్శ్వం పరచితా ।
యమారాధ్యన్ భక్త్యా రవిశశిశుచీనామవిషయే
నిరాలోకేఽలోకే నివసతి హి భాలోకభవనే ॥ **36**

శ్లో॥ విశుద్ధౌ తే శుద్ధస్ఫటికవిశదం వ్యోమజనకం
శివం సేవే దేవీమపి శివసమానవ్యవసితామ్ ।
యయోః కాన్త్యా యాన్త్యాః శశికిరణసారూప్యసరణే-
ర్విధూతాన్తర్ధ్వాన్తా విలసతి చకోరీవ జగతీ ॥ **37**

శ్లో॥ సమున్మీలత్ సంవిత్ కమలమకరన్దైకరసికం
భజే హంసద్వన్ద్వం కిమపి మహతాం మానసచరమ్ ।
యదాలాపాదష్టాదశగుణితవిద్యాపరిణతి-
ర్యదాదత్తే దోషాద్ గుణమఖిలమద్భ్యః పయ ఇవ ॥ **38**

శ్లో॥ తవ స్వాధిష్ఠానే హుతవహమధిష్ఠాయ నిరతం
తమీడే సంవర్తం జనని! మహతీం తాఞ్చ సమయామ్ ।
యదాలోకే లోకాన్ దహతి మహతి క్రోధకలితే
దయార్ద్రా యా దృష్టిః శిశిరముపచారం రచయతి ॥ **39**

శ్లో॥ తటిత్త్వన్తం శక్త్యా తిమిరపరిపన్థిస్ఫురణయా
స్ఫురన్నానారత్నాభరణపరిణద్ధేన్ద్రధనుషమ్ ।
తవ శ్యామం మేఘం కమపి మణిపూరైకశరణం
నిషేవే వర్షన్తం హరమిహిరతప్తం త్రిభువనమ్ ॥ **40**

శ్లో॥ తవాధారే మూలే సహ సమయయా లాస్యపరయా
నవాత్మానం మన్యే నవరసమహాతాణ్డవనటమ్ ।
ఉభాభ్యామేతాభ్యాముదయవిధిముద్దిశ్య దయయా
సనాథాభ్యాం జజ్ఞే జనకజననీమజ్జగదిదమ్ ॥ **41**

శ్లో॥ గతైర్మాణిక్యత్వం గగనమణిభిస్సాన్ద్రఘటితం
కిరీటం తే హైమం హిమగిరిసుతే! కీర్తయతి యః ।
స నీడేయచ్ఛాయాచ్ఛురణశబలం చన్ద్రశకలం
ధనుశ్శౌనాసీరం కిమితి న నిబధ్నాతి ధిషణామ్ ॥ 42

శ్లో॥ ధునోతు ధ్వాన్తం నస్తులితదలితేన్దీవరవనం
ఘనస్నిగ్ధశ్లక్ష్ణం చికురనికురుమ్బం తవ శివే! ।
యదీయం సౌరభ్యం సహజముపలబ్ధుం సుమనసో
వసన్త్యస్మిన్ మన్యే వ(బ)లమథనవాటీవిటపినామ్ ॥ 43

శ్లో॥ తనోతు క్షేమం నస్తవ వదనసౌన్దర్యలహరీ-
పరీవాహస్రోతస్సరణిరివ సీమన్తసరణిః ।
వహన్తీ సిన్దూరం ప్రబలకబరీభారతిమిర-
ద్విషాం బృన్దైర్బన్దీకృతమివ నవీనార్కకిరణమ్ ॥ 44

శ్లో॥ అరాలైః స్వాభావ్యాదలికలభసశ్రీభిరలకైః
పరీతం తే వక్త్రం పరిహసతి పఙ్కేరుహరుచిమ్ ।
దరస్మేరే యస్మిన్ దశనరుచికిఞ్జల్కరుచిరే
సుగన్ధౌ మాద్యన్తి స్మరదహనచక్షుర్మధులిహః ॥ 45

శ్లో॥ లలాటం లావణ్యద్యుతివిమలమాభాతి తవ య-
ద్ద్వితీయం తన్మన్యే మకుటఘటితం చన్ద్రశకలమ్ ।
విపర్యాసన్యాసాదుభయమపి సమ్భూయ చ మిథ-
స్సుధాలేపస్యూతిః పరిణమతి రాకాహిమకరః ॥ 46

శ్లో॥ భ్రువౌ భుగ్నే కిఞ్చిద్భువనభయభఙ్గవ్యసనిని!
త్వదీయే నేత్రాభ్యాం మధుకరరుచిభ్యాం ధృతగుణమ్ ।
ధనుర్మన్యే సవ్యేతరకరగృహీతం రతిపతేః
ప్రకోష్ఠే ముష్టౌ చ స్థగయతి నిగూఢాన్తరముమే! ॥ 47

శ్లో॥ అహస్సూతే సవ్యం తవ నయనమర్కాత్మకతయా
త్రియామాం వామం తే సృజతి రజనీనాయకతయా ।
తృతీయా తే దృష్టిర్దరదలితహేమామ్బుజరుచి-
స్సమాధత్తే సన్ధ్యాం దివసనిశయోరన్తరచరీమ్ ॥ 48

శ్లో॥ విశాలా కల్యాణీ స్ఫుటరుచిరయోధ్యా కువలయైః
కృపాధారాఽఽధారా కిమపి మధురా భోగవతికా ।
అవన్తీ దృష్టిస్తే బహునగరవిస్తారవిజయా
ధ్రువం తత్తన్నామవ్యవహరణయోగ్యా విజయతే ॥ 49

శ్లో॥ కవీనాం సన్దర్భస్తబకమకరన్దైకరసికం
కటాక్షవ్యాక్షేపభ్రమరకలభౌ కర్ణయుగలమ్ ।
అముఞ్చన్తౌ దృష్ట్వా తవ నవరసాస్వాదతరలా-
వసూయాసంసర్గాదలికనయనం కిఞ్చిదరుణమ్ ॥ 50

శ్లో॥ శివే శృఙ్గారార్ద్రా తదితరజనే కుత్సనపరా
సరోషా గఙ్గాయాం గిరిశచరితే విస్మయవతీ ।
హరాహిభ్యో భీతా సరసిరుహసౌభాగ్యజయినీ
సఖీషు స్మేరా తే మయి జనని! దృష్టిస్సకరుణా ॥ 51

శ్లో॥ గతే కర్ణాభ్యర్ణం గరుత ఇవ పక్ష్మాణి దధతి
పురాంభేత్తుశ్చిత్తప్రశమరసవిద్రావణఫలే ।
ఇమే నేత్రే గోత్రాధరపతికులోత్తంసకలికే
తవాకర్ణాకృష్టస్మరశరవిలాసం కలయతః ॥ 52

శ్లో॥ విభక్తత్రైవర్ణ్యం వ్యతికరితలీలాఞ్జనతయా
విభాతి త్వన్నేత్రత్రితయమిదమీశానదయితే ।
పునస్స్రష్టుం దేవాన్ ద్రుహిణహరిరుద్రానుపరతాన్
రజస్సత్త్వం బిభ్రత్తమ ఇతి గుణానాం త్రయమివ ॥ 53

శ్లో॥ పవిత్రీకర్తుం నః పశుపతిపరాధీనహృదయే!
దయామిత్రైర్నేత్రైరరుణధవలశ్యామరుచిభిః ।
నదశ్శోణో గఙ్గా తపనతనయేతి ధ్రువమముం
త్రయాణాం తీర్థానాముపనయసి సమ్భేదమనఘమ్ ॥ 54

శ్లో॥ నిమేషోన్మేషాభ్యాం ప్రలయముదయం యాతి జగతీ
తవేత్యాహుస్సన్తో ధరణిధరరాజన్యతనయే! ।
త్వదున్మేషాజ్జాతం జగదిదమశేషం ప్రలయతః
పరిత్రాతుం శఙ్కే పరిహృతనిమేషాస్తవ దృశః ॥ 55

శ్లో॥ తవాపర్ణే! కర్ణేజపనయనపైశున్యచకితా
నిలీయన్తే తోయే నియతమనిమేషాశ్శఫరికాః ।
ఇయం చ శ్రీర్బద్ధచ్ఛదపుటకవాటం కువలయం
జహాతి ప్రత్యూషే నిశి చ విఘటయ్య ప్రవిశతి ॥ 56

శ్లో॥ దృశా ద్రాఘీయస్యా దరదలితనీలోత్పలరుచా
దవీయాంసం దీనం స్నపయ కృపయా మామపి శివే! ।
అనేనాయం ధన్యో భవతి న చ తే హానిరియతా
వనే వా హర్మ్యే వా సమకరనిపాతో హిమకరః ॥ 57

శ్లో॥ అరాలం తే పాలీయుగలమగరాజన్యతనయే!
న కేషామాధత్తే కుసుమశరకోదణ్డకుతుకమ్ ।
తిరశ్చీనో యత్ర శ్రవణపథముల్లఙ్ఘ్య విలస-
న్నపాఙ్గవ్యాసఙ్గో దిశతి శరసన్ధానధిషణామ్ ॥ 58

శ్లో॥ స్ఫురద్గణ్డాభోగప్రతిఫలితతాటఙ్కయుగలం
చతుశ్చక్రం మన్యే తవ ముఖమిదం మన్మథరథమ్ ।
యమారుహ్య ద్రుహ్యత్యవనిరథమర్కేన్దుచరణం
మహావీరో మారః ప్రమథపతయే సజ్జితవతే ॥ 59

శ్లో॥ సరస్వత్యాస్సూక్తీరమృతలహరీకౌశలహరీః
పిబన్త్యాశ్శర్వాణి! శ్రవణచులుకాభ్యామవిరలమ్ ।
చమత్కారశ్లాఘాచలితశిరసః కుణ్డలగణో
ఝణత్కారైస్తారైః ప్రతివచనమాచష్ట ఇవ తే ॥ 60

శ్లో॥ అసౌ నాసావంశస్తుహినగిరివంశధ్వజపటి!
త్వదీయో నేదీయః ఫలతు ఫలమస్మాకముచితమ్ ।
వహన్నన్తర్ముక్తాః శిశిరతరనిఃశ్వాసగలితం
సమృద్ధ్యా యత్తాసాం బహిరపి చ ముక్తామణిధరః ॥ 61

శ్లో॥ ప్రకృత్యా రక్తాయాస్తవ సుదతి! దన్తచ్ఛదరుచేః
ప్రవక్ష్యే సాదృశ్యం జనయతు ఫలం విద్రుమలతా ।
న బిమ్బం తద్బిమ్బప్రతిఫలనరాగాదరుణితం
తులామధ్యారోఢుం కథమివ విలజ్జేత కలయా ॥ 62

శ్లో॥ స్మితజ్యోత్స్నాజాలం తవ వదనచన్ద్రస్య పిబతాం
చకోరాణామాసీదతిరసతయా చఞ్చుజడిమా ।
అతస్తే శీతాంశోరమృతలహరీమామ్లరుచయః
పిబన్తి స్వచ్ఛన్దం నిశి నిశి భృశం కాఞ్జికధియా ॥ 63

శ్లో॥ అవిశ్రాన్తం పత్యుర్గుణగణకథామ్రేడనజపా
జపాపుష్పచ్ఛాయా తవ జనని! జిహ్వా జయతి సా ।
యదగ్రాసీనాయాః స్ఫటికదృషదచ్ఛచ్ఛవిమయీ
సరస్వత్యా మూర్తిః పరిణమతి మాణిక్యవపుషా ॥ 64

శ్లో॥ రణే జిత్వా దైత్యానపహృతశిరస్త్రైః కవచిభిర్-
నివృత్తైశ్చణ్డాంశత్రిపురహరనిర్మాల్యవిముఖైః ।
విశాఖేన్ద్రోపేన్ద్రైః శశివిశదకర్పూరశకలా
విలీయన్తే మాతస్తవ వదనతామ్బూలకబలాః ॥ 65

శ్లో॥ విపఞ్చ్యా గాయన్తీ వివిధమపదానం పశుపతే-
స్త్వయారబ్ధే వక్తుం చలితశిరసా సాధువచనే ।
త(త్వ)దీయైర్మాధుర్యైరపలపితతన్త్రీకలరవాం
నిజాం వీణాం వాణీ నిచులయతి చోలేన నిభృతమ్ ॥ 66

శ్లో॥ కరాగ్రేణ స్పృష్టం తుహినగిరిణా వత్సలతయా
గిరీశేనోదస్తం ముహురధరపానాకులతయా ।
కరగ్రాహ్యం శమ్భోర్ముఖముకురవృన్తం గిరిసుతే!
కథఙ్కారం బ్రూమస్తవ చిబుకమౌపమ్యరహితమ్ ॥ 67

శ్లో॥ భుజాశ్లేషాన్నిత్యం పురదమయితుః కణ్టకవతీ
తవ గ్రీవా ధత్తే ముఖకమలనాలశ్రియమియమ్ ।
స్వతశ్శ్వేతా కాలాగురుబహులజమ్బాలమలినా
మృణాలీలాలిత్యం వహతి యదహో హారలతికా ॥ 68

శ్లో॥ గలే రేఖాస్తిస్రో గతిగమకగీతైకనిపుణే!
వివాహవ్యానద్ధప్రగుణగుణసంఖ్యాప్రతిభువః ।
విరాజన్తే నానావిధమధురరాగాకరభువాం
త్రయాణాం గ్రామాణాం స్థితినియమసీమాన ఇవ తే ॥ 69

శ్లో॥ మృణాలీమృద్వీనాం తవ భుజలతానాం చతసృణాం
చతుర్భిస్సౌన్దర్యం సరసిజభవః స్తౌతి వదనైః ।
నఖేభ్యః సన్త్రస్యన్ ప్రథమమథనాదన్ధకరిపో-
శ్చతుర్ణాం శీర్షాణాం సమమభయహస్తార్పణధియా ॥ 70

శ్లో॥ నఖానాముద్ద్యోతైర్నవనలినరాగం విహసతాం
కరాణాం తే కాన్తిం కథయ కథయామః కథముమే! ।
కయాచిద్వా సామ్యం భజతు కలయా హన్త! కమలం
యది క్రీడల్లక్ష్మీచరణతలలాక్షారసచణమ్ ॥ 71

శ్లో॥ సమం దేవి! స్కన్దద్విపవదనపీతం స్తనయుగం
తవేదం నః ఖేదం హరతు సతతం ప్రస్నుతముఖమ్ ।
యదాలోక్యాశఙ్కాకులితహృదయో హాసజనక-
స్స్వకుమ్భౌ హేరమ్బః పరిమృశతి హస్తేన ఝడితి ॥ 72

శ్లో॥ అమూ తే వక్షోజావమృతరసమాణిక్యకుతుపౌ
న సన్దేహస్పన్దో నగపతిపతాకే! మనసి నః ।
పిబన్తౌ తౌ యస్మాదవిదితవధూసఙ్గరసికౌ
కుమారావద్యాపి ద్విరదవదనక్రౌఞ్చదలనౌ ॥ 73

శ్లో॥ వహత్యమ్బ! స్తమ్బేరమదనుజకుమ్భప్రకృతిభి-
స్సమారబ్ధాం ముక్తామణిభిరమలాం హారలతికామ్ ।
కుచాభోగో బిమ్బాధరరుచిభిరన్తశ్శబలితాం
ప్రతాపవ్యామిశ్రాం పురదమయితుః కీర్తిమివ తే ॥ 74

శ్లో॥ తవ స్తన్యం మన్యే ధరణిధరకన్యే! హృదయతః
పయఃపారావారః పరివహతి సారస్వతమివ ।
దయావత్యా దత్తం ద్రవిడశిశురాస్వాద్య తవ యత్
కవీనాం ప్రౌఢానామజని! కమనీయః కవయితా ॥ 75

శ్లో॥ హరక్రోధజ్వాలావలిభిరవలీఢేన వపుషా
గభీరే తే నాభీసరసి కృతసఙ్గో మనసిజః ।
సముత్తస్థౌ తస్మాదచలతనయే! ధూమలతికా
జనస్తాం జానీతే తవ జనని! రోమావలిరితి ॥ 76

శ్లో॥ యదేతత్ కాలిన్దీతనుతరతరఙ్గాకృతి శివే!
కృశే మధ్యే కిఞ్చిజ్జనని! తవ యద్భాతి సుధియామ్
విమర్దాదన్యోఽన్యం కుచకలశయోరన్తరగతం
తనూభూతం వ్యోమ ప్రవిశదివ నాభిం కుహరిణీమ్ ॥ 77

శ్లో॥ స్థిరో గఙ్గావర్తస్తనముకులరోమావలిలతా
కలావాలం కుణ్డం కుసుమశరతేజోహుతభుజః ।
రతేర్లీలాగారం కిమపి తవ నాభిర్గిరిసుతే!
బిలద్వారం సిద్ధేర్గిరిశనయనానాం విజయతే ॥ 78

శ్లో॥ నిసర్గక్షీణస్య స్తనతటభరేణ క్లమజుషో
నమన్మూర్తేర్నారీతిలక! శనకైస్త్రుట్యత ఇవ ।
చిరం తే మధ్యస్య త్రుటితతటినీతీరతరుణా
సమావస్థాస్థేమ్నో భవతు కుశలం శైలతనయే! ॥ 79

శ్లో॥ కుచౌ సద్యస్స్విద్యత్తటఘటితకూర్పాసభిదురౌ
కషన్తౌ దోర్మూలే కనకకలశాభౌ కలయతా ।
తవ త్రాతుం భఙ్గాదలమితి వలగ్నం తనుభువా
త్రిధా నద్ధం దేవి! త్రివలిలవలీవల్లిభిరివ॥ 80

శ్లో॥ గురుత్వం విస్తారం క్షితిధరపతిః పార్వతి! నిజా-
న్నితమ్బాదాచ్ఛిద్య త్వయి హరణరూపేణ నిదధే ।
అతస్తే విస్తీర్ణో గురురయమశేషాం వసుమతీం
నితమ్బప్రాగ్భారః స్థగయతి లఘుత్వం నయతి చ ॥ 81

శ్లో॥ కరీన్ద్రాణాం శుణ్డాన్ కనకకదలీకాణ్డపటలీ-
ముభాభ్యామూరుభ్యాముభయమపి నిర్జిత్య భవతీ ।
సువృత్తాభ్యాం పత్యుః ప్రణతికఠినాభ్యాం గిరిసుతే!
విధిజ్ఞే! జానుభ్యాం విబుధకరికుమ్భద్వయమపి ॥ 82

శ్లో॥ పరాజేతుం రుద్రం ద్విగుణశరగర్భౌ గిరిసుతే!
నిషఙ్గౌ జఙ్ఘే తే విషమవిశిఖో బాఢమకృత ।
యదగ్రే దృశ్యన్తే దశశరఫలాః పాదయుగలీ-
నఖాగ్రచ్ఛద్మానః సురమకుటశాణైకనిశితాః ॥ 83

శ్లో॥ శ్రుతీనాం మూర్ధానో దధతి తవ యౌ శేఖరతయా
మమాప్యేతౌ మాతః! శిరసి దయయా ధేహి చరణౌ ।
యయోః పాద్యం పాథః పశుపతిజటాజూటతటినీ
యయోర్లాక్షాలక్ష్మీరరుణహరిచూడామణిరుచిః ॥ 84

శ్లో॥ నమోవాకం బ్రూమో నయనరమణీయాయ పదయో-
స్తవాస్మై ద్వన్ద్వాయ స్ఫుటరుచిరసాలక్తకవతే ।
అసూయత్యత్యన్తం యదభిహననాయ స్పృహయతే
పశూనామీశానః ప్రమదవనకఙ్కేలితరవే ॥ 85

శ్లో॥ మృషా కృత్వా గోత్రస్ఖలనమథ వైలక్ష్యనమితం
లలాటే భర్తారం చరణకమలే తాడయతి తే ।
చిరాదన్తశ్శల్యం దహనకృతమున్మూలితవతా
తులాకోటిక్వాణైః కిలికిలితమీశానరిపుణా ॥ 86

శ్లో॥ హిమానీహన్తవ్యం హిమగిరినివాసైకచతురౌ
నిశాయాం నిద్రాణం నిశి చరమభాగే చ విశదౌ ।
వరం లక్ష్మీపాత్రం శ్రియమతిసృజన్తౌ సమయినాం
సరోజం త్వత్పాదౌ జనని! జయతశ్చిత్రమిహ కిమ్ ॥ 87

శ్లో॥ పదం తే కీర్తీనాం ప్రపదమపదం దేవి! విపదాం
కథం నీతం సద్భిః కఠినకమఠీకర్పరతులామ్ ।
కథం వా బాహు(పాణి)భ్యాముప-యమనకాలే పురభిదా
యదాదాయ న్యస్తం దృషది దయమానేన మనసా ॥ 88

శ్లో॥ నఖైర్నాకస్త్రీణాం కరకమలసఙ్కోచశశిభి-
స్తరూణాం దివ్యానాం హసత ఇవ తే చణ్డి! చరణౌ ।
ఫలాని స్వఃస్థేభ్యః కిసలయకరాగ్రేణ దదతాం
దరిద్రేభ్యో భద్రాం శ్రియమనిశమహ్నాయ దదతౌ ॥ 89

శ్లో॥ దదానే దీనేభ్యః శ్రియమనిశమాశానుసదృశీ-
మమన్దం సౌన్దర్యప్రకరమకరన్దం వికిరతి ।
తవాస్మిన్ మన్దారస్తబకసుభగే యాతు చరణే
నిమజ్జన్మజ్జీవః కరణచరణః షట్చరణతామ్ ॥ 90

శ్లో॥ పదన్యాసక్రీడాపరిచయమివారబ్ధమనసః
స్ఖలన్తస్తే ఖేలం భవనకలహంసా న జహతి ।
అతస్తేషాం శిక్షాం సుభగమణిమఞ్జీరరణిత-
చ్ఛలాదాచక్షాణం చరణకమలం చారుచరితే! ॥ 91

శ్లో॥ గతాస్తే మఞ్చత్వం ద్రుహిణహరిరుద్రేశ్వరభృత-
శ్శివః స్వచ్ఛచ్ఛాయాఘటితకపటప్రచ్ఛదపటః ।
త్వదీయానాం భాసాం ప్రతిఫలనరాగారుణతయా
శరీరీ శృఙ్గారో రస ఇవ దృశాం దోగ్ధి కుతుకమ్ ॥ 92

శ్లో॥ అరాలా కేశేషు ప్రకృతిసరలా మన్దహసితే
శిరీషాభా చిత్తే దృషదుపలశోభా కుచతటే ।
భృశం తన్వీ మధ్యే పృథురురసిజారోహవిషయే
జగత్త్రాతుం శమ్భోర్జయతి కరుణా కాచిదరుణా ॥ 93

శ్లో॥ కలఙ్కః కస్తూరీ రజనికరబిమ్బం జలమయం
కలాభిః కర్పూరైర్మరకతకరణ్డం నిబిడితమ్ ।
అతస్త్వద్భోగేన ప్రతిదినమిదం రిక్తకుహరం
విధిర్భూయో భూయో నిబిడయతి నూనం తవ కృతే ॥ 94

శ్లో॥ పురారాతేరన్తఃపురమపి తతస్త్వచ్చరణయో-
స్సపర్యామర్యాదా తరలకరణానామసులభా ।
తథా హ్యేతే నీతాః శతమఖముఖాః సిద్ధిమతులాం
తవ ద్వారోపాన్తస్థితిభిరణిమాద్యాభిరమరాః ॥ 95

శ్లో॥ కలత్రం వైధాత్రం కతి కతి భజన్తే న కవయ-
శ్శ్రియో దేవ్యాః కో వా న భవతి పతిః కైరపి ధనైః ।
మహాదేవం హిత్వా తవ సతి! సతీనామచరమే!
కుచాభ్యామాసఙ్గః కురవకతరోరప్యసులభః ॥ 96

శ్లో॥ గిరామాహుర్దేవీం ద్రుహిణగృహిణీమాగమవిదో
హరేః పత్నీం పద్మాం హరసహచరీమద్రితనయామ్ ।
తురీయా కాపి త్వం దురధిగమనిఃసీమమహిమా
మహామాయా విశ్వం భ్రమయసి పరబ్రహ్మమహిషి! ॥ 97

శ్లో॥ కదా కాలే మాతః! కథయ కలితాలక్తకరసం
పిబేయం విద్యార్థీ తవ చరణనిర్ణేజనజలమ్ ।
ప్రకృత్యా మూకానామపి చ కవితాకారణతయా
కదా ధత్తే వాణీముఖకమలతామ్బూలరసతామ్ ॥ 98

శ్లో॥ సరస్వత్యా లక్ష్మ్యా విధిహరిసపత్నో విహరతే
రతేః పాతివ్రత్యం శిథిలయతి రమ్యేణ వపుషా ।
చిరం జీవన్నేవ క్షపితపశుపాశవ్యతికరః
పరానన్దాభిఖ్యం రసయతి రసం త్వద్భజనవాన్ ॥ 99

శ్లో॥ ప్రదీపజ్వాలాభిర్దివసకరనీరాజనవిధి-
స్సుధాసూతేశ్చన్ద్రోపలజలలవైరర్ఘ్యరచనా ।
స్వకీయైరమ్భోభిః సలిలనిధిసౌహిత్యకరణం
త్వదీయాభిర్వాగ్భిస్తవ జనని! వాచాం స్తుతిరియమ్ ॥ 100

శ్లో॥ సమానీతః పద్భ్యాం మణిముకురతామమ్బరమణి-
ర్భయాదన్తర్బద్ధస్తిమితకిరణశ్రేణిమసృణః ।
దధాతి త్వద్వక్త్రం ప్రతిఫలనమశ్రాన్తవికచం
నిరాతఙ్కం చన్ద్రాన్నిజహృదయపఙ్కేరుహమివ ॥ 101

శ్లో॥ సముద్భూతస్థూలస్తనభరమురశ్చారుహసితం
కటాక్షే కన్దర్పః కతిచన కదమ్బద్యుతివపుః ।
హరస్య త్వద్భ్రాన్తిం మనసి జనయామాస విమలా
భవత్యా యే భక్తాః పరిణతిరమీషామియముమే! ॥ 102

శ్లో॥ నిధే! నిత్యస్మేరే! నిరవధిగుణే! నీతినిపుణే!
నిరాఘాతజ్ఞానే! నియమపరచిత్తైకనిలయే! ।
నియత్యా నిర్ముక్తే! నిఖిలనిగమాన్తస్తుతిపదే!
నిరాతఙ్కే! నిత్యే! నిగమయ మదీయాం స్తుతిమిమామ్ ॥ 103

॥ఇతి శ్రీమత్పరమహంసపరివ్రాజకాచార్యస్య శ్రీ గోవిన్దభగవత్పూజ్యపాదశిష్యస్య
శ్రీమచ్ఛఙ్కరభగవతః కృతౌ సౌన్దర్యలహరీ సమ్పూర్ణా ॥ ఓం తత్సత్ ॥
శ్రీః

శ్రీః

శ్రీశంకరభగవత్పాదవిరచితా

శివానందలహరీ

శ్రీః

శ్రీమచ్ఛఙ్కరాచార్యవిరచితా

శివానన్దలహరీ

శ్లో॥ కలాభ్యాం చూడాలఙ్కృతశశికలాభ్యాం నిజతప -
ఫలాభ్యాం భక్తేషు ప్రకటితఫలాభ్యాం భవతు మే ।
శివాభ్యామస్తోకత్రిభువనశివాభ్యాం హృది పున-
ర్భవాభ్యామానన్దస్ఫురదనుభవాభ్యాం నతిరియమ్ ॥ 1

శ్లో॥ గలన్తీ శమ్భో! త్వచ్చరితసరితః కిల్బిషరజో
దలన్తీ ధీకుల్యాసరణిషు పతన్తీ విజయతామ్ ।
దిశన్తీ సంసారభ్రమణపరితాపోపశమనం
వసన్తీ మచ్చేతోహ్రదభువి శివానన్దలహరీ ॥ 2

శ్లో॥ త్రయీవేద్యం హృద్యం త్రిపురహరమాద్యం త్రిణయనం
జటాభారోదారం చలదురగహారం మృగధరమ్ ।
మహాదేవం దేవం మయి సదయభావం పశుపతిం
చిదాలమ్బం సామ్బం శివమతివిడమ్బం హృది భజే ॥ 3

శ్లో॥ సహస్రం వర్తన్తే జగతి విబుధాః క్షుద్రఫలదా
న మన్యే స్వప్నే వా తదనుసరణం తత్కృతఫలమ్ ।
హరిబ్రహ్మాదీనామపి నికటభాజామసులభం
చిరం యాచే శమ్భో! శివ! తవ పదామ్భోజభజనమ్ ॥ 4

శ్లో॥ స్మృతౌ శాస్త్రే వైద్యే శకునకవితాగానఫణితౌ
పురాణే మన్త్రే వా స్తుతినటనహాస్యేష్వచతురః ।
కథం రాజ్ఞాం ప్రీతిర్భవతి మయి కోఽహం పశుపతే!
పశుం మాం సర్వజ్ఞ! ప్రథిత! కృపయా పాలయ విభో! ॥ 5

శ్లో॥ ఘటో వా మృత్పిణ్డోఽప్యణురపి చ ధూమోఽగ్నిరచలః
పటో వా తన్తుర్వా పరిహరతి కిం ఘోరశమనమ్ ।
వృథా కణ్ఠక్షోభం వహసి తరసా తర్కవచసా
పదామ్భోజం శమ్భోర్భజ పరమసౌఖ్యం వ్రజ సుధీః! ॥ 6

శ్లో॥ మనస్తే పాదాబ్జే నివసతు వచః స్తోత్రఫణితౌ
కరశ్చాభ్యర్చాయాం శ్రుతిరపి కథాకర్ణనవిధౌ ।
తవ ధ్యానే బుద్ధిర్నయనయుగలం మూర్తివిభవే
పరగ్రన్థైః కిం వా పరమశివ! జానే పరమతః ॥ **7**

శ్లో॥ యథా బుద్ధిః శుక్తౌ రజతమితి కాచాశ్మని మణి-
ర్జలే పైష్టే క్షీరం భవతి మృగతృష్ణాసు సలిలమ్ ।
తథా దేవభ్రాన్త్యా భజతి భవదన్యం జడజనో
మహాదేవేశం త్వాం మనసి చ న మత్వా పశుపతే! ॥ **8**

శ్లో॥ గభీరే కాసారే విశతి విజనే ఘోరవిపినే
విశాలే శైలే చ భ్రమతి కుసుమార్థం జడమతిః ।
సమర్ప్యైకం చేతఃసరసిజముమానాథ! భవతే
సుఖేనావస్థాతుం జన ఇహ న జానాతి కిమహో! ॥ **9**

శ్లో॥ నరత్వం దేవత్వం నగవనమృగత్వం మశకతా
పశుత్వం కీటత్వం భవతు విహగత్వాదిజననమ్ ।
సదా త్వత్పాదాబ్జస్మరణపరమానన్దలహరీ-
విహారాసక్తం చేద్ధృదయమిహ కిన్తేన వపుషా ॥ **10**

శ్లో॥ వటుర్వా గేహీ వా యతిరపి జటీ వా తదితరో
నరో వా యః కశ్చిద్భవతు భవ! కిన్తేన భవతి ।
యదీయం హృత్పద్మం యది భవదధీనం పశుపతే!
తదీయస్త్వం శమ్భో! భవసి భవభారఞ్చ వహసి ॥ **11**

శ్లో॥ గుహాయాం గేహే వా బహిరపి వనే వాఽద్రిశిఖరే
జలే వా వహ్నౌ వా వసతు వసతేః కిం వద ఫలమ్ ।
సదా యస్యైవాన్త కరణమపి శమ్భో! తవ పదే
స్థితం చేద్యోగోఽసౌ స చ పరమయోగీ స చ సుఖీ ॥ **12**

శ్లో॥ అసారే సంసారే నిజభజనదూరే జడధియా
భ్రమన్తం మామన్ధం పరమకృపయా పాతుముచితమ్ ।
మదన్యః కో దీనస్తవ కృపణరక్షాతినిపుణ-
స్త్వదన్యః కో వా మే త్రిజగతి శరణ్యః పశుపతే! ॥ **13**

శ్లో॥ ప్రభుస్త్వం దీనానాం ఖలు! పరమబన్ధుః పశుపతే!
ప్రముఖ్యోఽహం తేషామపి కిముత బన్ధుత్వమనయోః ।
త్వయైవ క్షన్తవ్యాః శివ! మదపరాధాశ్చ సకలాః
ప్రయత్నాత్కర్తవ్యం మదవనమియం బన్ధుసరణిః ॥ 14

శ్లో॥ ఉపేక్షా నో చేత్కిం న హరసి భవద్ధ్యానవిముఖాం
దురాశాభూయిష్ఠాం విధిలిపిమశక్తో యది భవాన్ ।
శిరస్తద్వైధాత్రం ననఖలు సువృత్తం పశుపతే!
కథం వా నిర్యత్నం కరనఖముఖేనైవ లులితమ్ ॥ 15

శ్లో॥ విరిఞ్చిర్దీర్ఘాయుర్భవతు భవతా తత్పరశిర–
శ్చతుష్కం సంరక్ష్యం స ఖలు! భువి దైన్యం లిఖితవాన్ ।
విచారః కో వా మాం విశద! కృపయా పాతి శివ! తే
కటాక్షవ్యాపారః స్వయమపి చ దీనావనపరః ॥ 16

శ్లో॥ ఫలాద్వా పుణ్యానాం మయి కరుణయా వా త్వయి విభో!
ప్రసన్నేఽపి స్వామిన్! భవదమలపాదాబ్జయుగలమ్ ।
కథం పశ్యేయం మాం స్థగయతి నమస్సమ్భ్రమజుషాం
నిలిమ్పానాం శ్రేణిర్నిజకనకమాణిక్యమకుటైః ॥ 17

శ్లో॥ త్వమేకో లోకానాం పరమఫలదో దివ్యపదవీం
వహన్తస్త్వన్మూలాం పునరపి భజన్తే హరిముఖాః ।
కియద్వా దాక్షిణ్యం తవ శివ! మదాశా చ కియతీ
కదా వా మద్రక్షాం వహసి కరుణాపూరితదృశా ॥ 18

శ్లో॥ దురాశాభూయిష్ఠే దురధిపగృహద్వారఘటకే
దురన్తే సంసారే దురితనిలయే దుఃఖజనకే ।
మదాయాసం కిం న వ్యపనయసి కస్యోపకృతయే
వదేయం ప్రీతిశ్చేత్తవ శివ! కృతార్థాః ఖలు! వయమ్ ॥ 19

శ్లో॥ సదా మోహాటవ్యాం చరతి యువతీనాం కుచగిరౌ
నటత్యాశాశాఖాస్వటతి ఝటితి స్వైరమభితః ।
కపాలిన్! భిక్షో! మే హృదయకపిమత్యన్తచపలం
దృఢం భక్త్యా బద్ధ్వా శివ! భవదధీనం కురు విభో! ॥ 20

శ్లో॥ ధృతిస్తమ్భాధారాం దృఢగుణనిబద్ధాం సగమనాం
విచిత్రాం పద్మాఢ్యాం ప్రతిదివససన్మార్గఘటితామ్ ।
స్మరారే! మచ్చేతస్స్ఫుటపటకుటీం ప్రాప్య విశదాం
జయ! స్వామిన్! శక్త్యా సహ శివ! గణైస్సేవిత! విభో! ॥ 21

శ్లో॥ ప్రలోభాద్యైరర్థాహరణపరతన్త్రో ధనిగృహే
ప్రవేశోద్యుక్తస్సన్ భ్రమతి బహుధా తస్కరపతే! ।
ఇమం చేతశ్చోరం కథమిహ సహే శఙ్కర! విభో!
తవాధీనం కృత్వా మయి నిరపరాధే కురు కృపామ్ ॥ 22

శ్లో॥ కరోమి త్వత్పూజాం సపది సుఖదో మే భవ విభో!
విధిత్వం విష్ణుత్వం దిశసి ఖలు! తస్యాః ఫలమితి ।
పునశ్చ త్వాం ద్రష్టుం దివి భువి వహన్ పక్షిమృగతా-
మదృష్ట్వా తత్ఖేదం కథమిహ సహే శఙ్కర! విభో! ॥ 23

శ్లో॥ కదా వా కైలాసే కనకమణిసౌధే సహగణై-
ర్వసన్ శమ్భోరగ్రే స్ఫుటఘటితమూర్ధాఞ్జలిపుటః ।
విభో! సామ్బ! స్వామిన్! పరమశివ! పాహీతి నిగదన్
విధాతౄణాం కల్పాన్ క్షణమివ వినేష్యామి సుఖతః ॥ 24

శ్లో॥ స్తవైర్బ్రహ్మాదీనాం జయజయవచోభిర్నియమినాం
గణానాం కేలీభిర్మదకలమహోక్షస్య కకుది ।
స్థితం నీలగ్రీవం త్రిణయనముమాశ్లిష్టవపుషం
కదా త్వాం పశ్యేయం కరధృతమృగం ఖణ్డపరశుమ్ ॥ 25

శ్లో॥ కదా వా త్వాం దృష్ట్వా గిరిశ! తవ భవ్యాఙ్ఘ్రియుగలం
గృహీత్వా హస్తాభ్యాం శిరసి నయనే వక్షసి వహన్ ।
సమాశ్లిష్యాఘ్రాయ స్ఫుటజలజగన్ధాన్ పరిమలా-
నలభ్యాం బ్రహ్మాద్యైర్ముదమనుభవిష్యామి హృదయే ॥ 26

శ్లో॥ కరస్థే హేమాద్రౌ గిరిశ! నికటస్థే ధనపతౌ
గృహస్థే స్వర్భూజామరసురభిచిన్తామణిగణే ।
శిరస్థే శీతాంశౌ చరణయుగలస్థేఽఖిలశుభే
కమర్థం దాస్యేఽహం భవతు భవదర్థం మమ మనః ॥ 27

శ్లో॥ సారూప్యం తవ పూజనే శివ! మహాదేవేతి సజ్కీర్తనే
సామీప్యం శివభక్తిధుర్యజనతాసాజ్గత్యసమ్భాషణే ।
సాలోక్యఞ్చ చరాచరాత్మకతనుధ్యానే భవానీపతే!
సాయుజ్యం మమ సిద్ధమత్ర భవతి స్వామిన్! కృతార్థోఽస్మ్యహమ్॥ 28

శ్లో॥ త్వత్పాదామ్బుజమర్చయామి పరమం త్వాం చిన్తయామ్యన్వహం
త్వామీశం శరణం వ్రజామి వచసా త్వామేవ యాచే విభో! ।
వీ(దీ)క్షాం మే దిశ చాక్షుషీం సకరుణాం దివ్యైశ్చిరం ప్రార్థితాం
శమ్భో! లోకగురో! మదీయమనసః సౌఖ్యోపదేశం కురు ॥ 29

శ్లో॥ వస్త్రోద్ధూతవిధౌ సహస్రకరతా పుష్పార్చనే విష్ణుతా
గన్ధే గన్ధవహాత్మతాఽన్నపచనే బర్హిర్ముఖాధ్యక్షతా ।
పాత్రే కాఞ్చనగర్భతాఽస్తి మయి చేద్బాలేన్దుచూడామణే!
శుశ్రూషాం కరవాణి తే పశుపతే! స్వామింస్త్రిలోకీగురో! ॥ 30

శ్లో॥ నాలం వా పరమోపకారకమిదన్త్వేకం పశూనాం పతే!
పశ్యన్ కుక్షిగతాంశ్చరాచరగణాన్ బాహ్యస్థితాన్ రక్షితుమ్ ।
సర్వామర్త్యపలాయనౌషధమతిజ్వాలాకరం భీకరం
నిక్షిప్తం గరలం గలే న గిలితం నోద్గీర్ణమేవ త్వయా ॥ 31

శ్లో॥ జ్వాలోగ్రః సకలామరాతిభయదః క్ష్వేలః కథం వా త్వయా
దృష్టః కిఞ్చ కరే ధృతః కరతలే కిం పక్వజమ్బూఫలమ్ ।
జిహ్వాయాం నిహితశ్చ సిద్ధఘుటికా వా కణ్ఠదేశే భృతః
కిన్తే నీలమణిర్విభూషణమయం శమ్భో! మహాత్మన్! వద ॥ 32

శ్లో॥ నాలం వా సకృదేవ దేవ! భవతస్సేవా నతిర్వా నుతిః
పూజా వా స్మరణం కథాశ్రవణమప్యాలోకనం మాదృశామ్ ।
స్వామిన్నస్థిరదేవతానుసరణాయాసేన కిం లభ్యతే
కా వా ముక్తిరితః కుతో భవతి చేత్కిం ప్రార్థనీయం తదా ॥ 33

శ్లో॥ కిం బ్రూమస్తవ సాహసం పశుపతే! కస్యాస్తి శమ్భో! భవ-
ద్ధైర్యం చేదృశమాత్మనః స్థితిరియఞ్చాన్యైః కథం లభ్యతే ।
భ్రశ్యద్దేవగణం త్రసన్మునిగణం నశ్యత్ప్రపఞ్చం లయం
పశ్యన్నిర్భయ ఏక ఏవ విహరత్యానన్దసాన్ద్రో భవాన్ ॥ 34

శ్లో॥ యోగక్షేమధురన్ధరస్య సకలశ్రేయ ప్రదోద్యోగినో
దృష్టాదృష్టమతోపదేశకృతినో బాహ్యాన్తరవ్యాపినః ।
సర్వజ్ఞస్య దయాకరస్య భవతః కిం వేదితవ్యం మయా
శమ్భో! త్వం పరమాన్తరఙ్గ ఇతి మే చిత్తే స్మరామ్యన్వహమ్॥ 35

శ్లో॥ భక్తో భక్తిగుణావృతే ముదమృతాపూర్ణే ప్రసన్నే మన -
కుమ్భే సామ్బ! తవాఙ్ఘ్రిపల్లవయుగం సంస్థాప్య సంవిత్ఫలమ్ ।
సత్త్వం మన్త్రముదీరయన్నిజశరీరాగారశుద్ధిం వహన్
పుణ్యాహం ప్రకటీకరోమి రుచిరం కల్యాణమాపాదయన్ ॥ 36

శ్లో॥ ఆమ్నాయామ్బుధిమాదరేణ సుమనస్సఙ్ఘాః సముద్యన్మనో
మన్థానం దృఢభక్తిరజ్జుసహితం కృత్వా మథిత్వా తతః ।
సోమం కల్పతరుం సుపర్వసురభిం చిన్తామణిం ధీమతాం
నిత్యానన్దసుధాం నిరన్తరరమాసౌభాగ్యమాతన్వతే ॥ 37

శ్లో॥ ప్రాక్పుణ్యాచలమార్గదర్శితసుధామూర్తిః ప్రసన్నః శివ-
స్సోమః సద్గుణసేవితో మృగధరః పూర్ణస్తమోమోచకః ।
చేత పుష్కరలక్షితో భవతి చేదానన్దపాథోనిధిః
ప్రాగల్భ్యేన విజృమ్భతే సుమనసాం వృత్తిస్తదా జాయతే ॥ 38

శ్లో॥ ధర్మో మే చతురఙ్ఘ్రికః సుచరితః పాపం వినాశం గతం
కామక్రోధమదాదయో విగలితాః కాలాః సుఖావిష్కృతాః ।
జ్ఞానానన్దమహౌషధిః సుఫలితా కైవల్యనాథే సదా
మాన్యే మానసపుణ్డరీకనగరే రాజావతంసే స్థితే ॥ 39

శ్లో॥ ధీయన్త్రేణ వచోఘటేన కవితాకుల్యోపకుల్యాక్రమై-
రానీతైశ్చ సదాశివస్య చరితామ్భోరాశిదివ్యామృతైః ।
హృత్కేదారయుతాశ్చ భక్తికలమాః సాఫల్యమాతన్వతే
దుర్భిక్షాన్మమ సేవకస్య భగవన్! విశ్వేశ! భీతిః కుతః ॥ 40

శ్లో॥ పాపోత్పాతవిమోచనాయ రుచిరైశ్వర్యాయ మృత్యుఞ్జయ!
స్తోత్రధ్యాననతిప్రదక్షిణసపర్యాలోకనాకర్ణనే ।
జిహ్వాచిత్తశిరోఽఙ్ఘ్రిహస్తనయనశ్రోత్రైరహం ప్రార్థితో
మామాజ్ఞాపయ తన్నిరూపయ ముహుర్మామేవ మామేవ చ ॥ 41

శ్లో॥ గామ్భీర్యం పరిఖాపదం ఘనధృతిః ప్రాకార ఉద్యద్గుణ-
స్తోమశ్చాప్తబలం ఘనేన్ద్రియచయో ద్వారాణి దేహే స్థితః ।
విద్యావస్తుసమృద్ధిరిత్యఖిలసామగ్రీసమేతే సదా
దుర్గాతిప్రియ! దేవ! మామకమనోదుర్గే నివాసం కురు ॥ 42

శ్లో॥ మా గచ్ఛ (స్త్వ) త్వమితస్తతో గిరిశ! భో! మయ్యేవ వాసం కురు
స్వామిన్నాదికిరాత! మామకమన కాన్తారసీమాన్తరే ।
వర్తన్తే బహుశో మృగా మదజుషో మాత్సర్యమోహాదయ-
స్తాన్ హత్వా మృగయావినోదరుచితాలాభఞ్చ సమ్ప్రాప్స్యసి ॥ 43

శ్లో॥ కరలగ్నమృగః కరీన్ద్రభఙ్గో
ఘనశార్దూలవిఖణ్డనోఽస్తజన్తుః ।
గిరిశో విశదాకృతిశ్చ చేత -
కుహరే పఞ్చముఖోఽస్తి మే కుతో భీః ॥ 44

శ్లో॥ ఛన్దశ్శాఖిశిఖాన్వితైర్ద్విజవరైః సంసేవితే శాశ్వతే
సౌఖ్యాపాదిని ఖేదభేదిని సుధాసారైః ఫలైర్దీపితే ।
చేత పక్షిశిఖామణే! త్యజ వృథాసఞ్చారమన్యైరలం
నిత్యం శఙ్కరపాదపద్మయుగలీనీడే విహారం కురు ॥ 45

శ్లో॥ ఆకీర్ణే నఖరాజికాన్తివిభవైరుద్యత్సుధావైభవై-
రాధౌతేఽపి చ పద్మరాగలలితే హంసవ్రజైరాశ్రితే ।
నిత్యం భక్తివధూగణైశ్చ రహసి స్వేచ్ఛావిహారం కురు
స్థిత్వా మానసరాజహంస! గిరిజానాథాఙ్ఘ్రిసౌధాన్తరే ॥ 46

శ్లో॥ శమ్భుధ్యానవసన్తసఙ్గిని హృదారామేఽఘజీర్ణచ్ఛదా-
స్స్రస్తా భక్తిలతాచ్ఛటా విలసితాః పుణ్యప్రవాలాశ్రితాః ।
దీప్యన్తే గుణకోరకా జపవచ పుష్పాణి సద్వాసనా
జ్ఞానానన్దసుధామరన్దలహరీ సంవిత్ఫలాభ్యున్నతిః ॥ 47

శ్లో॥ నిత్యానన్దరసాలయం సురమునిస్వాన్తామ్బుజాతాశ్రయం
స్వచ్ఛం సద్ద్విజసేవితం కలుషహృత్సద్వాసనావిష్కృతమ్ ।
శమ్భుధ్యానసరోవరం వ్రజ మనోహంసావతంస! స్థిరం
కిం క్షుద్రాశ్రయపల్వలభ్రమణసఞ్జాతశ్రమం ప్రాప్స్యసి ॥ 48

శ్లో॥ ఆనన్దామృతపూరితా హరపదామ్భోజాలవాలోద్యతా
స్థైర్యోపఘ్నముపేత్య భక్తిలతికా శాఖోపశాఖాన్వితా ।
ఉచ్చైర్మానసకాయమానపటలీమాక్రమ్య నిష్కల్మషా
నిత్యాభీష్టఫలప్రదా భవతు మే సత్కర్మసంవర్ధితా ॥ 49

శ్లో॥ సన్ధ్యారమ్భవిజృమ్భితం శ్రుతిశిరస్థానాన్తరాధిష్ఠితం
సప్రేమభ్రమరాభిరామమసకృత్ సద్వాసనాశోభితమ్ ।
భోగీన్ద్రాభరణం సమస్తసుమన పూజ్యం గుణావిష్కృతం
సేవే శ్రీగిరిమల్లికార్జునమహాలిఙ్గం శివాలిఙ్గితమ్ ॥ 50

శ్లో॥ భృఙ్గీచ్ఛానటనోత్కటః కరిమదగ్రాహీ స్ఫురన్మాధవా-
హ్లాదో నాదయుతో మహాసితవపుః పఞ్చేషుణా చాదృతః ।
సత్పక్షస్సుమనోవనేషు స పునస్సాక్షాన్మదీయే మనో-
రాజీవే భ్రమరాధిపో విహరతాం శ్రీశైలవాసీ విభుః ॥ 51

శ్లో॥ కారుణ్యామృతవర్షిణం ఘనవిపద్గ్రీష్మచ్ఛిదాకర్మఠం
విద్యాసస్యఫలోదయాయ సుమనస్సంసేవ్యమిచ్ఛాకృతిమ్ ।
నృత్యద్భక్తమయూరమద్రినిలయం చఞ్చజ్జటామణ్డలం
శమ్భో! వాఞ్ఛతి నీలకన్ధర! సదా త్వాం మే మనశ్చాతకః ॥ 52

శ్లో॥ ఆకాశేన శిఖీ సమస్తఫణినాం నేత్రా కలాపీ నతా-
నుగ్రాహిప్రణవోపదేశనినదైః కేకీతి యో గీయతే ।
శ్యామాం శైలసముద్భవాం ఘనరుచిం దృష్ట్వా నటన్తం ముదా
వేదాన్తోపవనే విహారరసికం తం నీలకణ్ఠం భజే ॥ 53

శ్లో॥ సన్ధ్యా ఘర్మదినాత్యయో హరికరాఘాతప్రభూతానక-
ధ్వానో వారిదగర్జితం దివిషదాం దృష్టిచ్ఛటా చఞ్చలా ।
భక్తానాం పరితోషబాష్పవితతిర్వృష్టిర్మయూరీ శివా
యస్మిన్నుజ్జ్వలతాణ్డవం విజయతే తం నీలకణ్ఠం భజే॥ 54

శ్లో॥ ఆద్యాయామితతేజసే శ్రుతిపదైర్వేద్యాయ సాధ్యాయ తే
విద్యానన్దమయాత్మనే త్రిజగతః సంరక్షణోద్యోగినే ।
ధ్యేయాయాఖిలయోగిభిః సురగణైర్గేయాయ మాయావినే
సమ్యక్తాణ్డవసమ్భ్రమాయ జటినే సేయం నతిశ్శమ్భవే ॥ 55

శ్లో॥ నిత్యాయ త్రిగుణాత్మనే పురజితే కాత్యాయనీశ్రేయసే
సత్యాయాదికుటుమ్బినే మునిమన ప్రత్యక్షచిన్మూర్తయే ।
మాయాసృష్టజగత్త్రయాయ సకలామ్నాయాన్తసఞ్చారిణే
సాయం తాణ్డవసమ్భ్రమాయ జటినే సేయం నతిశ్శమ్భవే॥ **56**

శ్లో॥ నిత్యం స్వోదరపోషణాయ సకలానుద్దిశ్య విత్తాశయా
వ్యర్థం పర్యటనం కరోమి భవతస్సేవాం న జానే విభో! ।
మజ్జన్మాన్తరపుణ్యపాకబలతస్త్వం శర్వ! సర్వాన్తర-
స్తిష్ఠస్యేవ హి తేన వా పశుపతే! తే రక్షణీయోఽస్మ్యహమ్ ॥ **57**

శ్లో॥ ఏకో వారిజబాన్ధవః క్షితినభోవ్యాప్తం తమోమణ్డలం
భిత్త్వా లోచనగోచరోఽపి భవతి త్వం కోటిసూర్యప్రభః ।
వేద్యః కిన్న భవస్యహో! ఘనతరం కీదృగ్భవేన్మత్తమ-
స్తత్సర్వం వ్యపనీయ మే పశుపతే! సాక్షాత్ ప్రసన్నో భవ ॥ **58**

శ్లో॥ హంసః పద్మవనం సమిచ్ఛతి యథా నీలామ్బుదం చాతకః
కోకః కోకనదప్రియం ప్రతిదినం చన్ద్రం చకోరస్తథా ।
చేతో వాఞ్ఛతి మామకం పశుపతే! చిన్మార్గమృగ్యం విభో!
గౌరీనాథ! భవత్పదాబ్జయుగలం కైవల్యసౌఖ్యప్రదమ్ ॥ **59**

శ్లో॥ రోధస్తోయహృతః శ్రమేణ పథికశ్ఛాయాం తరోర్వృష్టితో
భీతః స్వస్థగృహం గృహస్థమతిథిర్దీనః ప్రభుం ధార్మికమ్ ।
దీపం సన్తమసాకులశ్చ శిఖినం శీతావృతస్త్వం తథా
చేతః! సర్వభయాపహం వ్రజ సుఖం శమ్భోః పదామ్భోరుహమ్ ॥**60**

శ్లో॥ అఙ్కోలం నిజబీజసన్తతిరయస్కాన్తోపలం సూచికా
సాధ్వీ నైజవిభుం లతా క్షితిరుహం సిన్ధుః సరిద్వల్లభమ్ ।
ప్రాప్నోతీహ యథా తథా పశుపతేః పాదారవిన్దద్వయం
చేతోవృత్తిరుపేత్య తిష్ఠతి సదా సా భక్తిరిత్యుచ్యతే ॥ **61**

శ్లో॥ ఆనన్దాశ్రుభిరాతనోతి పులకం నైర్మల్యతశ్ఛాదనం
వాచాశఙ్ఖముఖే స్థితైశ్చ జఠరాపూర్తిం చరిత్రామృతైః ।
రుద్రాక్షైర్భసితేన దేవ! వపుషో రక్షాం భవద్భావనా-
పర్యఙ్కే వినివేశ్య భక్తిజననీ భక్తార్భకం రక్షతి ॥ **62**

శ్లో॥ మార్గావర్తితపాదుకా పశుపతేరఙ్గస్య కూర్చాయతే
గణ్డూషామ్బునిషేచనం పురరిపోర్దివ్యాభిషేకాయతే ।
కిఞ్చిద్భక్షితమాంసశేషకబలం నవ్యోపహారాయతే
భక్తిః కిం న కరోత్యహో! వనచరో భక్తావతంసాయతే ॥ 63

శ్లో॥ వక్షస్తాడనమన్తకస్య కఠినాపస్మారసమ్మర్దనం
భూభృత్పర్యటనం నమత్సురశిర కోటీరసఙ్ఘర్షణమ్ ।
కర్మేదం మృదులస్య తావకపదద్వన్ద్వస్య గౌరీపతే!
మచ్చేతోమణిపాదుకావిహరణం శమ్భో! సదాఽఙ్గీకురు ॥ 64

శ్లో॥ వక్షస్తాడనశఙ్కయా విచలితో వైవస్వతో నిర్జరాః
కోటీరోజ్జ్వలరత్నదీపకలికానీరాజనం కుర్వతే ।
దృష్ట్వా ముక్తివధూస్తనోతి నిభృతాశ్లేషం భవానీపతే!
యచ్చేతస్తవ పాదపద్మభజనం తస్యేహ కిం దుర్లభమ్ ॥ 65

శ్లో॥ క్రీడార్థం సృజసి ప్రపఞ్చమఖిలం క్రీడామృగాస్తే జనా
యత్కర్మాచరితం మయా చ భవతః ప్రీత్యై భవత్యేవ తత్ ।
శమ్భో! స్వస్య కుతూహలస్య కరణం మచ్చేష్టితం నిశ్చితం
తస్మాన్మామకరక్షణం పశుపతే! కర్తవ్యమేవ త్వయా ॥ 66

శ్లో॥ బహువిధపరితోషబాష్పపూర–
స్ఫుటపులకాఙ్కితచారుభోగభూమిమ్ ।
చిరపదఫలకాంక్షిసేవ్యమానాం
పరమసదాశివభావనాం ప్రపద్యే ॥ 67

శ్లో॥ అమితముదమృతం ముహుర్దుహన్తీం
విమలభవత్పదగోష్ఠమావసన్తీమ్ ।
సదయ! పశుపతే! సుపుణ్యపాకాం
మమ పరిపాలయ భక్తిధేనుమేకామ్ ॥ 68

శ్లో॥ జడతా పశుతా కలఙ్కితా
కుటిలచరత్వం చ నాస్తి మయి దేవ! ।
అస్తి యది రాజమౌలే!
భవదాభరణస్య నాస్మి కిం పాత్రమ్ ॥ 69

శ్లో॥ అరహసి రహసి స్వతన్త్రబుద్ధ్యా
వరివసితుం సులభః ప్రసన్నమూర్తిః ।
అగణితఫలదాయకః ప్రభుర్మే
జగదధికో హృది రాజశేఖరోఽస్తి ॥ 70

శ్లో॥ ఆరూఢభక్తిగుణకుఞ్చితభావచాప-
యుక్తైః శివస్మరణబాణగణైరమోఘైః ।
నిర్జిత్య కిల్బిషరిపూన్ విజయీ సుధీన్ద్ర-
స్సానన్దమావహతి సుస్థిరరాజలక్ష్మీమ్ ॥ 71

శ్లో॥ ధ్యానాఞ్జనేన సమవేక్ష్య తమః ప్రదేశం
భిత్త్వా మహాబలిభిరీశ్వరనామమన్త్రైః ।
దివ్యాశ్రితం భుజగభూషణముద్వహన్తి
యే పాదపద్మమిహ తే శివ! తే కృతార్థాః ॥ 72

శ్లో॥ భూదారతాముదవహద్యదపేక్షయా శ్రీ-
భూదార ఏవ కిమతః సుమతే! లభస్వ ।
కేదారమాకలితముక్తిమహౌషధీనాం
పాదారవిన్దభజనం పరమేశ్వరస్య ॥ 73

శ్లో॥ ఆశాపాశక్లేశదుర్వాసనాది-
భేదోద్యుక్తైర్దివ్యగన్ధైరమన్దైః ।
ఆశాశాటీకస్య పాదారవిన్దం
చేతః పేటీం వాసితాం మే తనోతు ॥ 74

శ్లో॥ కల్యాణినం సరసచిత్రగతిం సవేగం
సర్వేఙ్గితజ్ఞమనఘం ధ్రువలక్షణాఢ్యమ్ ।
చేతస్తురఙ్గమధిరుహ్య చర స్మరారే!
నేతః! సమస్తజగతాం వృషభాధిరూఢ! ॥ 75

శ్లో॥ భక్తిర్మహేశపదపుష్కరమావసన్తీ
కాదమ్బినీవ కురుతే పరితోషవర్షమ్ ।
సమ్పూరితో భవతి యస్య మనస్తటాక-
స్తజ్జన్మసస్యమఖిలం సఫలఞ్చ నాన్యత్ ॥ 76

శ్లో॥ బుద్ధిస్స్థిరా భవితుమీశ్వరపాదపద్మ-
సక్తా వధూర్విరహిణీవ సదా స్మరన్తీ ।
సద్భావనాస్మరణదర్శనకీర్తనాది
సమ్మోహితేవ శివమన్త్రజపేన విన్తే ॥ 77

శ్లో॥ సదుపచారవిధిష్వనుబోధితాం
సవినయాం సుహృదం సదుపాశ్రితామ్ ।
మమ సముద్ధర బుద్ధిమిమాం ప్రభో!
వరగుణేన నవోఢవధూమివ ॥ 78

శ్లో॥ నిత్యం యోగిమనస్సరోజదలసఞ్చారక్షమస్త్వత్క్రమ-
శ్శమ్భో! తేన కథం కఠోరయమరాడ్వక్ష కవాటక్షతిః ।
అత్యన్తం మృదులం త్వదఙ్ఘ్రియుగలం హా! మే మనశ్చిన్తయ-
త్యేతల్లోచనగోచరం కురు విభో! హస్తేన సంవాహయే ॥ 79

శ్లో॥ ఏష్యత్యేష జనిం మనోఽస్య కఠినం తస్మిన్నటానీతి మ-
ద్రక్షాయై గిరిసీమ్ని కోమలపదన్యాసః పురాభ్యాసితః ।
నో చేద్దివ్యగృహాన్తరేషు సుమనస్తల్పేషు వేద్యాదిషు
ప్రాయః సత్సు శిలాతలేషు నటనం శమ్భో! కిమర్థం తవ ॥ 80

శ్లో॥ కఞ్చిత్కాలముమామహేశ! భవతః పాదారవిన్దార్చనైః
కఞ్చిద్ధ్యానసమాధిభిశ్చ నతిభిః కఞ్చిత్కథాకర్ణనైః ।
కఞ్చిత్ కఞ్చిదవేక్షణైశ్చ నుతిభిః క(కా)ఞ్చిద్దశామీదృశీం
యః ప్రాప్నోతి ముదా త్వదర్పితమనా జీవన్ స ముక్తః ఖలు! ॥ 81

శ్లో॥ బాణత్వం వృషభత్వమర్ధవపుషా భార్యాత్వమార్యాపతే!
ఘోణిత్వం సఖితా మృదఙ్గవహతా చేత్యాదిరూపం దధౌ ।
త్వత్పాదే నయనార్పణఞ్చ కృతవాన్ త్వద్దేహభాగో హరిః
పూజ్యాత్పూజ్యతరః స ఏవ హి న చేత్కో వా తదన్యోఽధికః॥ 82

శ్లో॥ జననమృతియుతానాం సేవయా దేవతానాం
న భవతి సుఖలేశః సంశయో నాస్తి తత్ర ।
అజనిమమృతరూపం సామ్బమీశం భజన్తే
య ఇహ పరమసౌఖ్యం తే హి ధన్యా లభన్తే ॥ 83

శ్లో॥ శివ! తవ పరిచర్యాసన్నిధానాయ గౌర్యా
భవ! మమ గుణధుర్యాం బుద్ధికన్యాం ప్రదాస్యే ।
సకలభువనబన్ధో! సచ్చిదానన్దసిన్ధో!
సదయ! హృదయగేహే సర్వదా సంవస త్వమ్ ॥ 84

శ్లో॥ జలధిమథనదక్షో నైవ పాతాలభేదీ
న చ వనమృగయాయాం నైవ లుబ్ధః ప్రవీణః ।
అశనకుసుమభూషావస్త్రముఖ్యాం సపర్యాం
కథయ కథమహం తే కల్పయానీన్దుమౌలే! ॥ 85

శ్లో॥ పూజాద్రవ్యసమృద్ధయో విరచితాః పూజాం కథం కుర్మహే
పక్షిత్వం న చ వా కిటిత్వమపి న ప్రాప్తం మయా దుర్లభమ్ ।
జానే మస్తకమఙ్ఘ్రిపల్లవముమాజానే! న తేఽహం విభో!
న జ్ఞాతం హి పితామహేన హరిణా తత్త్వేన తద్రూపిణా ॥ 86

శ్లో॥ అశనం గరలం ఫణీ కలాపో
వసనం చర్మ చ వాహనం మహోక్షః ।
మమ దాస్యసి కిం కిమస్తి శమ్భో!
తవ పాదామ్బుజభక్తిమేవ దేహి ॥ 87

శ్లో॥ యదా కృతామ్భోనిధిసేతుబన్ధనః
కరస్థలాధః కృతపర్వతాధిపః ।
భవాని తే లఙ్ఘితపద్మసమ్భవ-
స్తదా శివార్చాస్తవభావనక్షమః ॥ 88

శ్లో॥ నతిభిర్నుతిభిస్త్వమీశ! పూజా-
విధిభిర్ధ్యానసమాధిభిర్న తుష్టః ।
ధనుషా ముసలేన చాశ్మభిర్వా
వద తే ప్రీతికరం తథా కరోమి ॥ 89

శ్లో॥ వచసా చరితం వదామి శమ్భో-
రహముద్యోగవిధాసు తేఽప్రసక్తః ।
మనసాఽఽకృతిమీశ్వరస్య సేవే
శిరసా చైవ సదాశివం నమామి ॥ 90

శ్లో॥ ఆద్యాఽవిద్యా హృద్గతా నిర్గతాసీ-
ద్విద్యా హృద్యా హృద్గతా త్వత్ప్రసాదాత్ ।
సేవే నిత్యం శ్రీకరం త్వత్పదాబ్జం
భావే ముక్తేర్భాజనం రాజమౌలే! ॥ 91

శ్లో॥ దూరీకృతాని దురితాని దురక్షరాణి
దౌర్భాగ్యదుఃఖదురహఙ్కృతిదుర్వచాంసి ।
సారం త్వదీయచరితం నితరాం పిబన్తం
గౌరీశ! మామిహ సముద్ధర సత్కటాక్షైః ॥ 92

శ్లో॥ సోమకలాధరమౌలౌ
కోమలఘనకన్ధరే మహామహసి ।
స్వామిని గిరిజానాథే
మామకహృదయం నిరన్తరం రమతామ్ ॥ 93

శ్లో॥ సా రసనా తే నయనే
తావేవ కరౌ స ఏవ కృతకృత్యః ।
యా యే యౌ యో భర్గం
వదతీక్షేతే సదార్చతః స్మరతి ॥ 94

శ్లో॥ అతిమృదులౌ మమ చరణా-
వతికఠినం తే మనో భవానీశ! ।
ఇతి విచికిత్సాం సన్త్యజ
శివ! కథమాసీద్గిరౌ తథా వేశః ॥ 95

శ్లో॥ ధైర్యాఙ్కుశేన నిభృతం
రభసాదాకృష్య భక్తిశృఙ్ఖలయా ।
పురహర! చరణాలానే
హృదయమదేభం బధాన చిద్యన్త్రైః ॥ 96

శ్లో॥ ప్రచరత్యభితః ప్రగల్భవృత్త్యా
మదవానేష మన కరీ గరీయాన్ ।
పరిగృహ్య నయేన భక్తిరజ్జ్వా
పరమ! స్థాణుపదం దృఢం నయాముమ్ ॥ 97

శ్లో॥ సర్వాలఙ్కారయుక్తాం సరలపదయుతాం సాధువృత్తాం సువర్ణాం
సద్భిః సంస్తూయమానాం సరసగుణయుతాం లక్షితాం లక్షణాఢ్యామ్।
ఉద్యద్భూషావిశేషాముపగతవినయాం ద్యోతమానార్థరేఖాం
కల్యాణీం దేవ! గౌరీప్రియ! మమ కవితాకన్యకాం త్వం గృహాణ॥ **98**

శ్లో॥ ఇదం తే యుక్తం వా పరమశివ! కారుణ్యజలధే!
గతౌ తిర్యగ్రూపం తవ పదశిరోదర్శనధియా ।
హరిబ్రహ్మాణౌ తౌ దివి భువి చరన్తౌ శ్రమయుతౌ
కథం శమ్భో! స్వామిన్! కథయ మమ వేద్యోఽసి పురతః ॥ **99**

శ్లో॥ స్తోత్రేణాలమహం ప్రవచ్మి న మృషా దేవా విరిఞ్చాదయః
స్తుత్యానాం గణనాప్రసఙ్గసమయే త్వామగ్రగణ్యం విదుః ।
మాహాత్మ్యాగ్ర్యవిచారణప్రకరణే ధానాతుషస్తోమవ-
ద్ధూతాస్త్వాం విదురుత్తమోత్తమఫలం శమ్భో! భవత్సేవకాః ॥ **100**

॥ఇతి శ్రీమత్పరమహంసపరివ్రాజకాచార్యస్య శ్రీ గోవిన్దభగవత్పూజ్యపాదశిష్యస్య
శ్రీమచ్ఛఙ్కరభగవతః కృతౌ శివానందలహరీ సమ్పూర్ణా ॥ ఓం తత్సత్ ॥

శ్రీః

గ్రన్థేఽస్మిన్ ముద్రణదోషరహితాన్యక్షరాణి సన్తి. అతః కంఠహారం పాఠకా
దధ్యుః. ఇదమమూల్యమ్. ఏతస్మిన్ రమన్తామ్.
శ్రీః

ప్రకాశకౌ

శ్రీమతి రావి కృష్ణకుమారీ-మోహనరాయదమ్పతీ

404, జంజనం కాంప్లెక్స్, చీరాల - 523 155.

సెల్ : **9440115411**